

Bijlage 5
bij het Convenant inzake de samenwerking tussen
het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en het Ministerie van Financiën
bij de uitvoering van wettelijke taken op het beleidsterrein
van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
door de Douane

De samenwerking inzake flora en fauna

1. Kader van deze bijlage

Dit is een bijlage bij het "Convenant inzake de samenwerking tussen het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en het Ministerie van Financiën bij de uitvoering van wettelijke taken op het beleidsterrein van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit door de Douane" zoals bedoeld in artikel 3; artikel 4, lid 1 en artikel 11, lid 2 van het convenant. De bepalingen van dit convenant zijn onverkort van toepassing op deze bijlage.

Deze bijlage regelt de samenwerking tussen het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en de Douane op het gebied van flora en fauna. Deze bijlage vervangt de bijlage 5, van 4 april 2011, waarin de samenwerking inzake de flora en fauna werd vastgelegd.

2. Regelgeving

a. Regelgeving

Regelgeving van de Unie:

Wetgeving m.b.t. bescherming van in het wild levende dier- en plantensoorten:

- Verordening (EG) nr. 338/97 inzake de bescherming van in het wild levende dier- en plantensoorten door controle op het desbetreffende handelsverkeer en de daarop gebaseerde wijzigingsverordeningen;
- Verordening (EG) nr. 865/2006 houdende uitvoeringsbepalingen van de Verordening (EG) 338/97;
- Verordening (EG) nr. 792/2012 vaststelling van voorschriften voor het ontwerp van de vergunningen, certificaten en andere documenten in Verordening (EG) nr. 338/97 en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 865/2006.
- Uitvoeringsverordening (EU) 2019/1587 tot instelling van een verbod op het binnenbrengen in de Unie van specimens van bepaalde in het wild levende dier- en plantensoorten overeenkomstig Verordening (EG) nr. 338/97 van de Raad inzake de bescherming van in het wild levende dier- en plantensoorten door controle op het desbetreffende handelsverkeer
- Richtlijn 92/43/EEG inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna
- Richtlijn 2009/147/EEG inzake het behoud van de vogelstand
- Verdrag van Bern inzake het behoud van wilde dieren en planten en hun natuurlijke leefmilieus
- Verdrag van Bonn inzake de bescherming van trekkende wilde diersoorten

Wetgeving m.b.t. humane methoden voor het vangen van dieren voor pelzen en pelsproducten

- Verordening (EEG) nr. 3254/91 houdende een verbod op het gebruik van de wildklem in de Gemeenschap en op het binnenbrengen in de Gemeenschap van pelzen en producten die vervaardigd zijn van bepaalde in het wild levende diersoorten uit landen waar gebruik wordt gemaakt van de wildklem of andere vangmethoden die niet stroken met de internationale normen voor humane vangst met behulp van vallen;

- Verordening (EG) nr. 1771/94 houdende bepalingen inzake het binnenbrengen in de Gemeenschap van pelzen en producten die vervaardigd zijn van bepaalde in het wild levende diersoorten;
- Verordening (EG) nr. 35/97 tot vaststelling van bepalingen betreffende de certificatie van pelzen en goederen die vallen onder Verordening (EEG) nr. 3254/91;
- Beschikking nr. 97/602/EG betreffende de lijst bedoeld in de tweede alinea van artikel 3, lid 1, van Verordening (EEG) nr. 3254/91 en in artikel 1, lid 1, onder a, van Verordening (EG) nr. 35/97;

Wetgeving m.b.t. zeehondenproducten:

- Verordening (EG) nr. 1007/2009 betreffende de handel in zeehondenproducten;
- Verordening (EU) nr. 2015/1850 houdende uitvoeringsbepalingen van Verordening (EG) nr. 1007/2009 betreffende de handel in zeehondenproducten;

Wetgeving m.b.t. invasieve uitheemse soorten:

- Verordening (EU) nr. 1143/2014 betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten
- Uitvoeringsverordening (EU) nr. 2016/1141 tot vaststelling van een lijst van voor de Unie zorgwekkende invasieve uitheemse soorten krachtens Verordening (EU) nr. 1143/2014;

Douanewetgeving:

- Douanewetboek van de Unie (Verordening (EU) nr. 952/2013, hierna DWU) en daarop gebaseerde besluiten en regelingen;

Nationale regelgeving:

- Wet natuurbescherming en daarop gebaseerde besluiten en regelingen;
- Algemene douanewet (Adw) en daarop gebaseerde besluiten en regelingen.

b. Doel regelgeving De regelgeving heeft ten doel:

- de bescherming van in het wild levende dier- en plantensoorten met het oog op de instandhouding van de soorten,
- het gebruik van humane methoden voor de vangst van bepaalde dieren voor pelzen en pelsproducten,
- de zeehondenproducten en
- de preventie en beheersing van introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten.

3. Samenwerkende organisaties

- De Belastingdienst/Douane (hierna Douane),
- Het DG Natuur, Visserij en Landelijke Gebied van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (hierna LNV),
- De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (hierna RVO.nl),
- De Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (hierna NVWA).

4. Doel van de samenwerking

- Toezicht op de naleving van de hierboven benoemde regelgeving met betrekking tot het EU buitengrensoverschrijdende goederenvervoer ten einde in het wild levende dier- en plantensoorten in stand te houden en verder de preventie tegen introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten.

5. Verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden

- a. *Taak Douane*   *Taak m.b.t. bescherming van in het wild levende dier- en plantensoorten*
De Douane controleert of beschermde dier- en plantensoorten en de producten hiervan - die binnen of buiten het grondgebied van de Unie worden gebracht of bij plaatsing onder een douaneregeling:
- zijn voorzien van de voorgeschreven vergunningen of
  - zijn vrijgesteld van het overleggen van een vergunning (reizigersvrijstelling).

Taak m.b.t. humane methoden voor het vangen van dieren voor pelzen en pelsproducten:

De Douane houdt bij het binnenbrengen in de Unie toezicht op pelzen en producten die vervaardigd zijn van bepaalde in het wild levende diersoorten uit landen waar gebruik wordt gemaakt van de wildklem of andere vangmethoden die niet stroken met de internationale normen voor humane vangst met behulp van vallen en controleert op de aanwezigheid van het voorgeschreven certificaat.

Taak m.b.t. zeehondenproducten:

De Douane houdt bij het binnenbrengen in de Unie toezicht op zeehondenproducten en controleert op de aanwezigheid van de voorgeschreven verklaring dat de producten afkomstig zijn van jacht door Inuit- en andere inheemse gemeenschappen.

Taak m.b.t. invasieve uitheemse soorten:

De Douane houdt binnen de fytosanitaire en veterinaire invoerprocessen toezicht op de introductie van invasieve uitheemse soorten en controleert op de aanwezigheid van de voorgeschreven vergunning.

- b. *Taak RVO.nl*   De RVO.nl: Team Vergunningen, CITES-Management Autoriteit :
- Het doorgeven van informatie vanuit het CITES-Secretariaat aan andere betrokken diensten in Nederland, zoals NVWA, de Douane, het Openbaar Ministerie.
  - Het innemen van de door Douane of door de aanvrager teruggezonden CITES-documenten en het archiveren daarvan en het terugsturen van de door douane geïnspecteerde CITES-documenten naar de administratieve instantie van het lidstaat van afgifte.

De RVO.nl, Team Dier, Natuur en Handhavingsregie(cluster bestuursrechtelijke handhaving Wet natuurbescherming) Het Cluster bestuursrechtelijke handhaving kijkt of herstel mogelijk is en geeft aanwijzingen bij een mogelijke overtreding van de Wet natuurbescherming.

De RVO.nl, Team IBG

Team IBG is verantwoordelijk voor de opslag en afwikkeling van inbeslaggenomen en inbewaring genomen invasieve soorten en beschermde dier- en plantensoorten (en de producten hiervan).

De NVWA: Met betrekking tot invasieve uitheemse soorten, is de NVWA in het kader van het toezicht binnen de fytosanitaire en veterinaire invoerprocessen eerste aanspreekpunt voor douane.

- c. *Taak NVWA* De NVWA ondersteunt op verzoek de Douane ten dienste van de determinatie met specialistische kennis over de beschermde en verboden soorten en bijbehorende wetgeving. Met name op Schiphol, Maastricht Aachen Airport en Rotterdam (zeehaven) heeft deze ondersteuning een structureel karakter. Lokaal zijn tussen de NVWA en de Douane hiertoe de noodzakelijke werkafspraken gemaakt.
- Als RVO.nl of het OM vaststelt dat een nader (opsporings)onderzoek door de NVWA noodzakelijk is kan de Douane de aanwijzing krijgen de betreffende zaak over te dragen aan de NVWA.
- d. *Bevoegdheden Douane* De Douane ontleent haar controlebevoegdheden in het toezicht aan de Adw. Bij het constateren van een strafbaar feit maakt de Douane gebruik van haar opsporingsbevoegdheden op grond van het Besluit Buitengewoon Opsporingsambtenaar Belastingdienst/Douane. De Douane gebruikt haar opsporingsbevoegdheid uitsluitend voor de uitvoering van haar handhavingstaken. De Douane kan informatie overdragen op grond van de Adw.
- c. *Verantwoordelijkheid en taken LNV* LNV is verantwoordelijk voor de hierboven benoemde regelgeving, andere dan douaneregelgeving, en bepaalt in hoofdzaak het beleid, ook ten aanzien van de uitvoering en de rechtshandhaving. LNV informeert de Douane over de wetgeving, het beleid, beleidsprioriteiten in het toezicht en risico-indicaties met betrekking tot de taken die voortvloeien uit deze bijlage. Communicatie en voorlichting met betrekking tot de beleidsaspecten van onderhavige taak is primair de verantwoordelijkheid van LNV.

6. Uitvoering

- a. *Werkwijze* Uitgangspunt voor het douanetoezicht is risicobeheersing. Dat houdt in dat de Douane zich met name richt op de risicovolle goederenzendingen.
- De Douane maakt gebruik van uiteenlopende vormen van toezicht. Voor de taak van deze bijlage kunnen relevant zijn:
- Horizontaal toezicht, gebaseerd op afspraken met het bedrijfsleven;
  - Controles van de aangiften;
  - Fysieke controles van goederen.
- Waar nodig stelt de Douane voor de taak van deze bijlage een jaarlijks uitvoeringsplan op in samenwerking met RVO.nl en de NVWA. LNV levert beleidsprioriteiten en risico-indicaties aan ten behoeve van dit plan. Het plan is gebaseerd op risicoanalyse en is gebaseerd op gegevens van de RVO.nl en de NVWA. In het uitvoeringsplan wordt het douanetoezicht uitgewerkt voor de relevante douaneprocessen. Dit plan wordt besproken met LNV.
- b. *Afhandeling overtredingen* Bij het vermoeden van een overtreding van de Wet natuurbescherming raadpleegt de Douane RVO.nl. Deze geeft de Douane aanwijzingen voor het verdere optreden. De Douane maakt op verzoek een proces-verbaal van bevinding en overdracht op.
- c. *Douane-laboratorium* Het Douane Laboratorium voert eventuele (chemische) analyses op de goederen uit. Daarnaast is het Douane Laboratorium tussenpersoon bij het inschakelen van een externe deskundige.
- d. *Douane-voorschrift* De Douane beschrijft in overleg met LNV, zoals bedoeld in art. 6 van het convenant, in het Handboek VGEM, voorschrift flora en fauna, op welke wijze de Douane uitvoering dient te geven aan de taak.

7. Planning, rapportage en evaluatie

- a. *Doelstellingen en prioritering*   Jaarlijks stelt de Douane de omvang van het toezicht vast voor de taak van deze bijlage en verwerkt dit in het Handhavingsplan Douane. Als gelet op de totaliteit van douanetaken in dit plan en de daarbinnen te stellen uitvoeringsprioriteiten wordt verwacht dat de voorgenomen handhavingsinspanning voor de taak van deze bijlage niet of niet volledig kan worden uitgevoerd, wordt dit besproken met LNV.
- b. *Rapportage en evaluatie*   De Douane en LNV bespreken jaarlijks of de afspraken in deze bijlage nog actueel en toereikend zijn en of er wensen en/of knelpunten in de samenwerking met betrekking tot de uitvoering van deze taak zijn. Indien nodig vindt actualisering van de bijlage plaats.

De Douane draagt zorg voor de rapportage aan LNV over haar activiteiten met betrekking tot de taak van deze bijlage. Aan de hand het uitgevoerde toezicht en de geconstateerde onregelmatigheden wordt het resultaat van de activiteiten in dit jaarlijkse overleg besproken. Als het overleg daartoe aanleiding geeft, kunnen de jaarlijkse afspraken bijgesteld worden.

8. Informatie-uitwisseling

- a. *Informatie-uitwisseling*   Zie 'Bijlage Gegevensuitwisseling: Algemene afspraken en Technische afspraken en procedures aangaande Incidenteel Leveringsverzoek(en) Gegevens en Spontane Gegevensverstrekking' bij het convenant.
- b. *Juridisch*   Bij doelgebonden informatie-uitwisseling, zoals bedoeld in lid a, verstrekken de algemeen directeur Douane, in zijn hoedanigheid van inspecteur als bedoeld in artikel 1:3, lid 1 onderdeel c Adw, en de door hem gemandateerde ambtenaren met gebruikmaking van de in artikel 1:33, lid 3 Adw gegeven bevoegdheid, op verzoek gegevens voor zover deze noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het bepaalde bij of krachtens de in artikel 1:1 Adw bedoelde regelingen dan wel voor de uitvoering van het bepaalde bij of krachtens die wet, aan de in deze bijlage genoemde organisatie(s).

9. Scholing en helpdesk

- a. *Opleiding en scholing*   De Douane is verantwoordelijk voor de inzet van gekwalificeerd personeel voor de uitvoering van de taken die voortvloeien uit deze bijlage.

De NVWA en de RVO.nl leveren desgevraagd steun bij de opleiding van douanemedewerkers op het gebied van de controle op de naleving van de regelgeving inzake de Wet natuurbescherming.

De Douane zet specialisten in de vorm van vraagbaakfunctionarissen in om zo een goede handhaving van de Wet natuurbescherming te kunnen waarborgen. Deze vraagbaken worden opgeleid en periodiek bijgeschoold onder verantwoordelijkheid van Belastingdienst: SSO O&P i.o., Belastingdienst Academie, team Douane.

Wanneer er behoefte bestaat aan een specifieke bijscholing voor douane-functionarissen op Flora- en fauna gebied wordt dit in onderling overleg opgepakt. NVWA en RVO.nl leveren voor opleidingen de noodzakelijke informatie en ondersteuning.

De Douane zorgt voor een actueel 'Handboek VGEM onderdeel Flora- en fauna'. Daarnaast zal de Douane de inhoud van het 'Handboek VGEM onderdeel Flora- en fauna' en de opleidingsmodules afstemmen met NVWA en RVO.nl.

- b. *Helpdesk-functie* Binnen de Douane vervullen de 'vraagbaken Flora en fauna' de primaire helpdeskfunctie voor hun collega's. Ook treden zij op als contactpersoon richting NVWA en RVO.nl. De secundaire helpdeskfunctie met betrekking tot het toezicht op de Wet natuurbescherming wordt vervuld door de NVWA en de RVO.nl.

10. Overleg, coördinatie en beheer

- a. *Overleg* Tweemaandelijks vindt het Landelijk Overleg CITES (LOC) plaats onder voorzitterschap van DG NVLG van LNV. Deelnemers zijn DG NVLG, de NVWA, RVO.nl (CITES-bureau / cluster bestuursrechtelijke handhaving / Team IBG), Openbaar Ministerie / Functioneel Parket, Nationale Politie en de Douane. Dit overleg heeft met name tot doel elkaar te informeren over nieuwe of gewijzigde wetgeving, uitvoeringsproblemen, afstemming, risico's, inbeslagnames, inbewaringnemingen et cetera.

Ten minste eenmaal per jaar vindt beleidsoverleg plaats tussen LNV en de Douane over de uitvoering van de taken van deze bijlage en het functioneren van de samenwerking volgens deze bijlage en het uitvoeringsplan.

- b. *Coördinatie en beheer van deze bijlage* Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit:
Het DG NVLG.

Douane:
Landelijk kantoor, afdeling Handhavingsbeleid.

11. Publicatie in de Staatscourant

Van de inwerkingtreding van deze bijlage wordt melding gemaakt in de Staatscourant.

Aldus overeengekomen en in tweevoud ondertekend,

Op..... 2020, te Den Haag
Namens de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
de Directeur Natuur,

Op.....¹4 februari..... 2020, te Rotterdam
Namens de Staatssecretaris van Financiën,
De directeur Douane/Handhavingsbeleid en internationale aangelegenheden,

Dhr. Drs. D.L.M. Slangen

Dhr. A.B.W. Kooij MPM